هر سال در کلیه تورنمنت‌ها و در تمام کشورها و قاره‌ها بهترین بازیکن سال انتخاب می‌شود که بسته به جایگاه آن تورنمنت یا آن کشور در فوتبال جهان، باعث اعتبار یک بازیکن می‌شود

لوئیس سوارز/ اسپانیا-بارسلون

سال ۱۹۶۰ باز هم توپ طلا در فوتبال اسپانیا ماند اما این‌بار سهم رقیب همیشگی رئال، یعنی بارسلونا شد. سوارز با تیم ملی اسپانیا قهرمان نخستین دوره جام ملت‌های اروپا یورو ۱۹۶۰ شد و شاید این از شوخی تاریخ باشد که نیم قرن بعد با همان شماره پیراهن، در لباس آبی‌واناری یک همنام او با ملیت اروگوئه‌ای دوباره کاتالان‌ها را به اوج افتخار و آقایی در اروپا رساند.

عمر سیوری/ ایتالیا-یوونتوس

اولین باشگاه‌های ایتالیایی که به قهرمانی اروپا رسیدند دو غول آبی و قرمز شهر میلان بودند اما افتخار اولین توپ طلا در سرزمین چکمه نصیب بانوی پیر شد. مهاجم لاتین‌تبار که با استفاده از قوانین آن زمان مثل خیلی‌ها بازی برای دو کشور را تجربه کرد، سال ۱۹۶۱ توپ طلا را از چنگ اسپانیایی‌ها درآورد و به ایتالیا برد.

ژوزف ماساپوست/چکسلواکی-دوکلاپراگ

در هفتمین سال انتخاب بهترین بازیکن اروپا برای اولین‌بار نوبت مردان اروپای‌شرقی شد. در سال‌های جنگ سرد دو ابرقدرت شرق و غرب، قاره سبز را به دو منطقه قلمرو نفوذ خویش تقسیم کردند و کشورهای شرقی سهم شوروی شده بود که بعضی از آنها حالا دیگر روی نقشه جغرافیا وجود ندارند اما در آن روزگار از قطب‌های ورزش جهان بخصوص از مدعیان در رشته‌های تیمی بودند. سال ۱۹۶۲ چکسلواکی به فینال جام جهانی رسید و با شکست مقابل برزیل دوم شد. ستاره آن تیم ماساپوست بود که هنوز هم از او به عنوان یکی از برترین سرزنان تاریخ فوتبال یاد می‌شود.

ریموند کوپا/ فرانسه-رئال مادرید

سال‌های آغازین تولد جام باشگاه‌های اروپا -که امروزه لیگ قهرمانان نامیده می‌شود و معتبرترین تورنمنت باشگاهی دنیا است- رئال‌مادرید پادشاهی خود را اثبات کرد و در هر پنج دوره ابتدایی قهرمان شد. سال ۱۹۵۸ بار دیگر سومین توپ طلا به یک بازیکن رئال‌مادرید رسید؛ ریموند کوپا ستاره تیم ملی فرانسه که در همان سال با کشورش به عنوان سوم جام جهانی نیز رسید. بازیکنی که برخلاف ادبیات امروز فوتبال در حضور ژوست فونتن -که در جام جهانی ۱۳ گل در ۶ مسابقه زد- بالاتر از او به عنوان مرد سال انتخاب شد.

لئو یاشین/ شوروی-دینامو مسکو

پدر لئونام پسرش را برای ادای احترام به اسطوره بزرگ فوتبال جهان انتخاب کرد و تا قبل از ظهور مسی، مشهورترین «لئو»ی تاریخ بود. اولین و تنها دروازه‌بانی که موفق به کسب جایزه توپ طلا شده و همین یک مورد در بزرگی کار او کافی است. یاشین هنوز هم اسطوره دروازه‌بانی دنیا است و بزرگ‌ترین دروازه‌بانان جهان از رفتار و حرکات او الگوبرداری می‌کنند. سال ۱۹۶۳ جایزه توپ طلا دوباره به نیمه شرقی اروپا رفت و یاشین سال بعد ستون اصلی قهرمانی روس‌ها در یورو بود.

دنیس لاو/ اسکاتلند-منچستریونایتد

سال ۱۹۶۴ دوباره توپ طلا به جزیره برگشت. شیاطین‌سرخ آن زمان هنوز به هیچ کدام از افتخارات اروپایی خود نرسیده بودند و در خود جزیره نیز لیورپول قدرت اصلی بود. مهمتر از همه اینکه این‌بار جایزه به یک اسکاتلندی می‌رسید نه یک انگلیسی. دنیس لاو که بعدها لقب شوالیه یا سر -مثل چارلتون، مور، رمزی و فرگوسن- به اول اسمش اضافه شد، گلزن اول شیاطین‌سرخ بود و خدای اولدترافورد که سال ۱۹۶۴ توپ طلای اروپا را برد. او هم یکی از برترین سرزنان تاریخ دنیای فوتبال است.

اوزه بیو/ پرتغال-بنفیکا

اولین سیاهپوستی که برنده توپ طلا شد، تا همیشه اسطوره فوتبال پرتغال باقی ماند، حتی در همین سال‌ها که کریستیانو رونالدو در فوتبال جهان آقایی می‌کند، باز جایگاه او دست‌نخورده باقی مانده است. اوزه بیو اهل موزامبیک بود و آنقدر استعداد داشت که از این مستعمره به سرزمین اصلی پرتغال و باشگاه پرطرفدار پایتخت یعنی بنفیکا برده شد. او یک‌تنه بنفیکا را قهرمان اروپا کرد و سال ۱۹۶۶ با زدن ۹ گل آقای گل جام جهانی شد و پرتغال را به عنوان سوم دنیا رساند؛ افتخاری که دیگر تکرار نشد، حتی با رونالدوی بزرگ. اوزه بیو در آن سال‌ها با لقب مروارید سیاه رقیب اروپایی‌ها برای پله برزیلی بود که سال ۱۹۶۵ توپ طلا را برد.

بابی چارلتون/انگلستان-منچستریونایتد

سال ۱۹۶۶ و در دهمین سالگرد اعطای جایزه توپ طلا دوباره این جایزه به یک انگلیسی داده شد؛ مردی که بعدها لقب سر گرفت و بهترین بازیکن و ستاره تیم ملی انگلستان در کسب قهرمانی جام جهانی بود؛ تنها قهرمانی سه‌شیرها در یک تورنمنت بین‌المللی که هنوز هم بعد از ۶ دهه یگانه است. بابی چارلتون ستاره منچستریونایتد که از حادثه سقوط هواپیما در مونیخ جان سالم به در برد و انگار سرنوشت او را زنده نگه داشت تا تاریخ سازی کند. رکوردهای گلزنی او برای انگلیس و یونایتد هر کدام نیم قرن عمر کرد!

فلوریان آلبرت/ مجارستان-فرانس واروش

فوتبال مجارستان در دهه ۵۰ با نام‌های بزرگی به رهبری پوشکاش و کوچیس مفهوم فوتبال تهاجمی در دنیا را تغییر داده بود اما به شکل تیمی. این قهرمان المپیک ملبورن هرگز نتوانست عنوانی کسب کند. آنها حتی فینال جام جهانی ۱۹۵۴ را به شکل دراماتیک از دست دادند تا تقدیر چنین باشد که برای کسب توپ طلا تا سال ۱۹۶۷ منتظر ظهور ستاره‌ای از نسل جدید بمانند آن‌هم از یک باشگاه کوچک که هنوز هم تنها افتخارش کسب توپ طلای سال ۶۷ است!

ریموند کوپا/ فرانسه-رئال مادرید

سال‌های آغازین تولد جام باشگاه‌های اروپا -که امروزه لیگ قهرمانان نامیده می‌شود و معتبرترین تورنمنت باشگاهی دنیا است- رئال‌مادرید پادشاهی خود را اثبات کرد و در هر پنج دوره ابتدایی قهرمان شد. سال ۱۹۵۸ بار دیگر سومین توپ طلا به یک بازیکن رئال‌مادرید رسید؛ ریموند کوپا ستاره تیم ملی فرانسه که در همان سال با کشورش به عنوان سوم جام جهانی نیز رسید. بازیکنی که برخلاف ادبیات امروز فوتبال در حضور ژوست فونتن -که در جام جهانی ۱۳ گل در ۶ مسابقه زد- بالاتر از او به عنوان مرد سال انتخاب شد.

جرج بست/ایرلندشمالی-منچستریونایتد

هنوز هم از او به عنوان ناکام‌ترین فوتبالیست تاریخ یاد می‌شود؛ بازیکنی که هرگز در جام جهانی بازی نکرد، با تیم ملی کشورش افتخاری به دست نیاورد اما در زمان خود مشهورترین انسان کره زمین شد! مفهوم سلبریتی با جرج بست متولد شد. ستاره‌ای که توجه رسانه‌ها به لحظه لحظه زندگی روز و شب او دوخته می‌شد. استعدادی که سال ۱۹۶۸ شیاطین‌سرخ را به اولین افتخار اروپایی‌شان رساند. صاحب ابدی شماره ۷ که این عدد را به عددی مقدس در اولدترافورد بدل کرد اما در ۲۵ سالگی زیاده‌روی در خوشگذرانی باعث شد فوتبالش عملاً تمام شود. جرج بست اولین ستاره‌ای بود که پس از پایان فوتبالش به خیابان گردی و کارتن‌خوابی افتاد. از روی زندگی او کتاب‌ها نوشته و فیلم‌ها ساخته شد و خیلی قبل‌تر از سن طبیعی چشم از دنیا فرو بست.

جیانی ریورا/ایتالیا- آث‌میلان

سال ۱۹۶۹ نیمه قرمز شهر میلان برای دومین‌بار قهرمان اروپا شد، پس به طور طبیعی اسطوره این شهر باید برنده توپ طلا می‌شد. ریورا تا دهه هشتاد و ظهور تیم افسانه‌ای ساچی اغلب رکوردها در سان‌سیرو را در اختیار داشت.

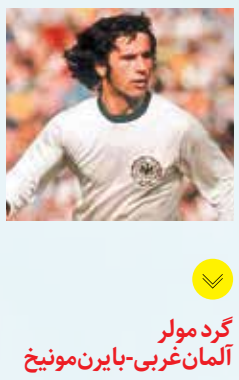

فرانس بکن‌باوئر/ آلمان‌غربی - بایرن‌مونیخ

مردی که سال ۱۹۷۲ توانست در دوران اوج کرویف توپ طلا را از او بگیرد، آنقدر استعدادی خارق‌العاده بود که به عنوان اولین بازیکن خط دفاعی برنده توپ طلا شد و بیشتر از مهاجمان و گلزنان به چشم آمد. اولین کسی که در سه دوره متوالی صاحب هر سه مدال جام جهانی ؛ طلا، نقره و برنز. اولین انسانی که به عنوان کاپیتان و سرمربی فاتح جام جهانی شد، پرافتخارترین فوتبالیست تمام تاریخ که تمام افتخارات ممکن برای یک فوتبالیست را دارد، از ملی تا باشگاهی و از تیمی تا انفرادی. قیصر فوتبال آلمان هنوز هم بزرگ‌ترین نام این کشور پر افتخار است. او پستی به نام خود به فوتبال هدیه کرد و در ۱۹۷۶ و پس از سومین قهرمانی متوالی با بایرن مونیخ در اروپا، برای دومین بار مرد سال اروپا شد و توپ طلا را به خانه برد.

گرد مولر آلمان‌غربی-بایرن‌مونیخ

سال ۱۹۷۰ توپ طلا به آقای گل جام جهانی مکزیک رسید. آخرین مردی که تا امروز تعداد گل‌های زده‌اش در یک دوره جام جهانی را دو رقمی کرده و اولین انسانی که تعداد گل‌هایش از تعداد بازی‌هایش بیشتر شده است. بمب‌افکن ژرمن‌ها ستونی از ستون‌های بایرن‌مونیخ در آقایی فوتبال اروپا در دهه هفتاد و قهرمانی آلمان در یورو و جام جهانی بود. رکورد گل‌های او برای مانشافت تا ظهور کلوزه و رکوردهایش در بایرن و بوندس‌لیگا تا عصر لواندوفسکی پابرجا ماند.

اولگ بلوخین شوروی - دینامو کیف

در سال ۱۹۷۵ بار دیگر نوبت به بلوک شرق رسید. دومین بازیکن شوروی سابق مهاجم باشگاه دینامو کیف و اسطوره فوتبال اوکراین بود که البته آن زمان برای شوروی بازی می‌کرد. والری لوبانوفسکی نام دینامو کیف را با استفاده از بلوخین جهانی کرد، مردی که بعدها رئیس فدراسیون هم شد و هنوز هم از محترم‌ترین چهره‌های فوتبال روسیه در دنیاست.

یوهان کرویف هلند- آژاکس آمستردام و بارسلونا

عنوان مرد قرن فوتبال هلند، خود بهترین تعریف از جایگاه چنین شخصی است. لاغراندام و بلندبالا با شماره غیر متعارف ۱۴ ستون اصلی توتال فوتبال بود، فوتبالی که رینوس میشل با یک مشت جوان در آژاکس آمستردام ابداع کرد و به شکلی شناور مفهوم سنتی پست‌ها را از بین برد. تا دهه هشتاد مفهوم تیم در این رشته همانی بود که یاران کرویف الگویش بودند. تیمی که همه با هم دفاع و همه با هم حمله می‌کردند. چنین تیمی بر پایه خلاقیت یوهان کرویف استوار شده بود. سال ۱۹۷۱ برای اولین‌بار برنده توپ طلا شد و آژاکس آمستردام اولین باشگاهی شد که پس از عصر رئال دی‌استفانو، سه فصل متوالی قهرمان اروپا می‌شد. اولین فوتبالیست یک میلیون دلاری در تاریخ شد که به بارسلونا پیوست و از همان دهه ۷۰ میلادی محبوب‌ترین نام در کاتالونیا شد. کرویف دو بار دیگر در سال‌های ۱۹۷۳ و ۱۹۷۴ توپ طلا را با لباس آبی‌واناری برد تا اولین فوتبالیست تاریخ شود که سه بار فاتح این جایزه می‌شود. بعد از بازنشستگی هم محبوب‌ترین نام کاتالان‌ها ماند و در دهه ۹۰ به عنوان مربی، شالوده تیمی را ساخت که برای اولین‌بار بارسا را به قهرمانی اروپا رساند. مفهوم فوتبال تیکی تاکا او بعدها توسط پپ گواردیولا محبوب و جهانی شد و امروز از این شاگرد خلف کرویف پرافتخارترین مربی تاریخ را ساخته که از هر فرصتی برای ادای دین به او استفاده می‌کند. کرویف در جام جهانی ۱۹۷۴ با تیم ملی هلند تا فینال بالا آمد و سال ۱۹۷۸ حتی به درخواست ملکه هلند هم حاضر به بازگشت به جمع لاله‌های نارنجی نشد.

آلن سیمونسن دانمارک - بروسیا مونشن گلادباخ

در سال ۱۹۷۷ انگار دنیا در حال پوست‌اندازی بود. برای نخستین بار کسی برنده توپ طلا می‌شد که نه خودش و نه کشورش که تابعیت آنجا را داشت و نه باشگاهی که برایش بازی می‌کرد، هیچ کدام جزو رده‌های برتر فوتبال دنیا نبودند. آلن سیمونسن تا امروز هم تنها دانمارکی فاتح توپ طلا مانده و بورسیا مونشن گلادباخ هم هرگز در فوتبال آلمان نتوانسته به جایگاه بایرن، دورتموند یا حتی شالکه نزدیک شود. اینها ارزش کار این ستاره بلوند دانمارکی در ۱۹۷۷ را نشان می‌دهد.

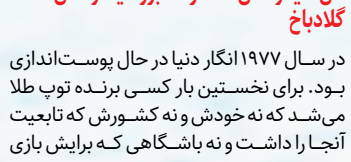

کوین کیگان انگلستان -هامبورگ

کیگان تا همین امروز هم تنها انگلیسی است که توانست دو بار فاتح توپ طلا شود. مردی که شاید نسل امروز تنها اسمش را شنیده‌اند، نسل قبلی او را سرمربی سه شیرها می‌دانند که زیباترین فوتبال‌ها را در دهه ۹۰ بازی می‌کرد ولی کیگان به عنوان بازیکن، بسیار فراتر از یک مربی بود. جالب اینکه در سال ۱۹۷۸ و ۱۹۷۹ زمانی به توپ طلا رسید که لباس هامبورگ آلمان را به تن داشت! اولین و تا امروز هم از معدود ستاره‌های انگلیسی است که حاضر به قبول ریسک بازی در خارج از جزیره شد و در آنجا به آقایی اروپا هم رسید.